

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
23/11. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2011. március 24.

A C-400/08. sz. ügyben hozott ítélet
Bizottság kontra Spanyolország

A tagállamok a nagyméretű kiskereskedelmi létesítmények megnyitását nem tehetik függővé olyan gazdasági megfontolásoktól, mint a korábban meglévő kiskereskedelemre gyakorolt hatás vagy a vállalkozás piaci részesedése

E megfontolások nem igazolhatják a letelepedés szabadságának korlátozását

Mivel az Európai Bizottság szerint a letelepedés szabadságával ellentétes az a szabályozás, amely a nagyméretű kiskereskedelmi létesítményeknek a Katalán Autonóm Közösség¹ területén történő létrehozásának feltételeit rögzíti, a kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset Spanyolországgal szembeni benyújtása mellett döntött.

E szabályozás alapján valamennyi nagyméretű kiskereskedelmi létesítménynek a Katalónia Autonóm Közösség területén történő megnyitása előzetes engedélyezéshez kötött, amely korlátozza az új létesítmények létrehozása céljából rendelkezésre álló területeket, valamint e létesítmények eladóterének méretét. Ráadásul az új létesítmények részére engedély kizárólag akkor bocsátható ki, ha igazolt, hogy megnyitásuk nem befolyásolja a már meglévő kiskereskedelmet.

A Bíróság mai ítéletében megállapítja, hogy a **vitatott szabályozás egészében tekintve megvalósítja a letelepedés szabadságának korlátozását**. E szabályozás ugyanis azzal a hatással jár, hogy megzavarja, vagy kevésbé vonzóvá teszi más tagállamok gazdasági szereplői számára tevékenységeiknek a Katalán Autonóm Közösség területén történő gyakorlását, és ily módon érinti a spanyol piacon történő letelepedésüket.

A Bíróság azonban emlékeztet arra, hogy a letelepedés szabadságának olyan korlátozása, mint amilyenről itt szó van, közérdeken alapuló kényszerítő okokkal igazolható azzal a feltétellel, hogy alkalmas az általa elérni kívánt cél megvalósításának biztosítására, és nem haladja meg az e cél megvalósításához szükséges mértéket. E kényszerítő okok között szerepel többek között a környezetvédelem, a területrendezés, valamint a fogyasztóvédelem. Ezzel szemben a tisztán gazdasági jellegű célok nem minősülhetnek közérdeken alapuló kényszerítő oknak. A fentiek említését követően a Bíróság megvizsgálja, hogy igazolhatók-e a szabályozás egyes rendelkezései.

A kiskereskedelmi létesítmények elhelyezkedésére és méretére vonatkozó korlátozásokról

A Bíróság kimondja, hogy Spanyolország nem teljesítette a letelepedés szabadságának elvéből eredő kötelezettségeit, mivel elfogadta és hatályban tartotta azon katalán rendelkezéseket, amelyek 1) bizonyos települési önkormányzatok beépíthető városi övezetén kívül megtiltják a nagyméretű kiskereskedelmi létesítmények létrehozását², 2) azon járásokra korlátozzák az új hipermarketek létrehozását, ahol nem minősül túlzottnak a meglévő kereskedelmi kínálat³, és 3) az ilyen új hipermarketek részére előírják, hogy a

¹ Bár e feltételek közül egyeseket nemzeti törvény ír elő, mások a katalán regionális szabályozásban szerepelnek.

² A nagyméretű kiskereskedelmi létesítmények ugyanis kizárólag olyan települések beépíthető városi övezeteiben nyithatók, amelyek vagy közigazgatási központnak felelnek meg, vagy amelyek lakossága, illetve az idegenforgalom miatt ott jelen lévő ugyanezen kategóriába sorolható személyek száma meghaladja a 25 000 főt.

³ 2009. vonatkozásában a kereskedelmi kínálatot a Katalán Autonóm Közösség 41 járásából 37-ben túlzottnak becsülték.

tartós fogyasztási cikkekre fordított kiadások legfeljebb 9%-át és a nem tartós fogyasztási cikkekre fordított kiadások legfeljebb 7%-át fedjék le.

Jóllehet a nagyméretű kiskereskedelmi létesítmények elhelyezkedésére és méretére vonatkozó korlátozások valóban olyan eszközöknek tűnnek, mint amelyek alkalmasak a Spanyolország által hivatkozott területrendezési és környezetvédelmi célok elérésére, a Bíróság megállapítja, hogy Spanyolország nem szolgáltatott elegendő olyan bizonyítékot, amely alátámasztaná azon indokokat, amelyek miatt a korlátozások szükségesek a követett célok eléréséhez. Következésképpen, tekintettel a magyarázat hiányára és azon jelentős hatásra, amelyet az érintett korlátozások a nagyméretű kiskereskedelmi létesítmények Katalónia területén történő megnyitásának lehetőségeire gyakorolnak, a Bíróság úgy ítéli meg, hogy a nagyméretű kiskereskedelmi létesítmények elhelyezkedésére és méretére vonatkozó különös korlátozások nem igazoltak.

A nagyméretű kiskereskedelmi létesítmények megnyitásához szükséges engedély megszerzésének feltételeiről

E tekintetben a **nemzeti** szabályozás előírja a hatóságok számára, hogy vegyék figyelembe az érintett területen meglévő üzleteket és az új létesítmény által az e terület kereskedelmi szerkezetére gyakorolt hatásokat. A **katalán** szabályozás hasonlóképpen arra kötelezi a hatóságokat, hogy az engedélyezési eljárás során jelentést készítsenek az engedélykérőnek a saját piacán fennálló piaci részesedéséről.

E két követelmény révén tehát az engedély kibocsátása függ a piaci részesedés és a meglévő kiskereskedelemre gyakorolt hatás vonatkozásában meghatározott bizonyos felső értékek tiszteletben tartásától, amelyeket meghaladva nagyméretű kiskereskedelmi létesítmények megnyitása nem lehetséges. Mivel az ilyen megfontolások tisztán gazdasági jellegűek, a Bíróság álláspontja szerint azok nem minősülhetnek közérdeken alapuló kényszerítő oknak, és nem igazolhatják a letelepedés szabadságának korlátozását. Következésképpen a nagyméretű kiskereskedelmi létesítmények megnyitásához szükséges engedély megszerzésének feltételei vonatkozásában **a Bíróság arra a következtetésre jut, hogy a letelepedés szabadságának elvével ellentétesek azon nemzeti és katalán rendelkezések, amelyek piacrészesedési küszöb és a fennálló kiskereskedelmi tevékenységre gyakorolt hatás küszöbértékének tiszteletben tartását írják elő.**

Végül a szabályozás megköveteli, hogy a nagyméretű kiskereskedelmi létesítmények megnyitásához szükséges engedély kibocsátására irányuló eljárás során kikérjék az üzlethelyiségek bizottságának véleményét, amelynek feladata jelentés készítése, különös figyelemmel a területrendezésre és a környezetvédelemre. E vonatkozásban a Bíróság megállapítja, hogy **a letelepedés szabadságának elvével ellentétes az üzlethelyiségek bizottságának összetételét szabályozó katalán rendelkezés, amennyiben teret ad a meglévő kiskereskedelmi érdekek kifejezésének, de nem rendelkezik a környezetvédelem területén tevékenykedő egyesületek és a fogyasztóvédelem érdekében munkálkodó érdekcsoportok képviselőitől.**

EMLÉKEZTETŐ: Az uniós jogból eredő kötelezettségeit nem teljesítő tagállam ellen irányuló kötelezettségszegési eljárást a Bizottság vagy más tagállam indíthatja meg. Ha a Bíróság megállapítja a kötelezettségszegést, az érintett tagállamnak a lehető leghamarabb teljesítenie kell az ítéletben foglaltakat. Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a tagállam nem teljesítette az ítéletben foglaltakat, újabb, pénzügyi szankciók kiszabására irányuló keresetet indíthat. Mindazonáltal, amennyiben a tagállam nem tett eleget a valamely irányelv átültetésére elfogadott intézkedései Bizottságnak történő bejelentésére vonatkozó kötelezettségének, a Bíróság a Bizottság indítványa alapján már az első ítéletben szankciókat alkalmazhat.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106